

TRAO TRUYỀN NGHỆ THUẬT TRÌNH DIỄN DÂN GIAN TRONG XÃ HỘI ĐƯƠNG ĐẠI: THAM CHIẾU ĐẶC BIỆT VỀ TRƯỜNG HỢP CỦA NHẬT BẢN

Satomi Oshio*

Tóm tắt: Để xem xét các phương pháp phù hợp trong việc bảo tồn dân ca Ví, Giặm, tôi muốn báo cáo một số trường hợp của âm nhạc dân gian Nhật Bản tập trung vào các vấn đề sau: những thay đổi của bối cảnh; thay đổi mục đích và chức năng biểu diễn; và những thay đổi ở những người liên quan.

Các bài dân ca hay nghệ thuật biểu diễn dân gian nói chung, đã được thực hành trên thực tế trong mối quan hệ gắn bó với cuộc sống hàng ngày của người dân địa phương. Nói cách khác, chúng đã được biểu diễn trong các sự kiện hàng năm của làng xã, lao động mùa vụ và hàng ngày, quá trình giao lưu với những người láng giềng, bạn bè, những người yêu và các thành viên trong gia đình. Dân ca Ví, Giặm của Việt Nam là một trong những ví dụ tuyệt vời để miêu tả những đặc điểm như: người hát hằng hái ca hát; họ thích hát và nghe những lời hát mới được tạo ra ngẫu hứng; họ tự học cách hát qua truyền khẩu. Tóm lại, các ca sĩ đều không chuyên và hoạt động âm nhạc của họ là một phần của cuộc sống thường ngày.

Tuy nhiên, bối cảnh của âm nhạc dân gian đang thay đổi đáng kể do quá trình hiện đại hóa của xã hội. Ở nhiều nước, mối quan hệ giữa âm nhạc và cuộc sống hàng ngày đã trở nên phai nhạt dần, bối cảnh ban đầu của bài hát dân ca và những loại hình nghệ thuật biểu diễn dân gian đã đang nhanh chóng bị mai một trên quy mô toàn cầu. Nếu không có sự bảo tồn, rất khó để duy trì giá trị truyền thống trong xã hội hiện đại. Ở Nhật Bản, Hoạt động Bảo vệ những Quyền sở hữu văn hóa đã được ban hành vào năm 1950, nhiều nhóm hay tổ chức nhằm duy trì truyền thống âm nhạc dân gian đã được thành lập kể từ đó. Bài viết này báo cáo phương pháp mà nghệ thuật biểu diễn dân gian ở Nhật Bản được bảo tồn và đã có thay đổi sau khi ban bố hành động này. Điều này sẽ giúp chúng ta xem xét lại sự đa dạng trong các chức năng của các loại hình truyền thống dân gian.

Từ khóa: Nghệ thuật trình diễn, trao truyền, thế hệ trẻ, tài sản văn hóa, truyền thống âm nhạc, kagura.

Satomi Oshio: Diversified functions of folk performing arts in modern society with special reference to the case of Japan

In order to consider appropriate ways of safeguarding *vi* and *giam* folksong, I would like to report some cases of Japanese folkloric music focusing on the following issues: changes of context; changes in aims and functions of performance; and changes in people to be involved.

Folk songs or folk performing arts in general have been practiced essentially in strong relationships with daily life of local people. In other words, they have been performed in relation to annual events of villages, seasonal and daily labors, and communication processes among neighbors, friends, lovers and family members. *Vi* and *giam* folksong of Vietnam is one of the excellent examples demonstrating such characteristics: singers eagerly sing for themselves; they enjoy singing and hearing new vocal text created spontaneously on the scene; they learn orally how to sing by themselves. In short, singers are not professional and their music activity is a part of their daily life.

Such context for folkloric music, however, is changing drastically due to modernization process of the society. In many countries, the relationship between music and daily life has become weaker and weaker, and original contexts for folk song and folk performing arts are now rapidly disappearing on a global mass scale. Without safeguarding, it is difficult to keep the tradition in the modern society. In Japan, the Act on Protection of Cultural Properties was

issued in 1950, and many groups or organizations to preserve folk music tradition were established since then. This paper reports how folk performing arts in Japan have been preserved and changed after the proclamation of this act. It will lead us to reconsider the diversity of functions of folk traditions.

Key words: Performance arts, transmission, youth, cultural property, musical tradition, kagura.